

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ННІ «Інститут геології»**

Кафедра геоінформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

« 26 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
блок дисциплін
вид дисципліни

19 Архітектура та будівництво
193 Геодезія та землеустрій
Магістр
Оцінка землі та нерухомого майна
Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Меньшов Олександр Ігоревич, д.геол.н., ст. дослідник, доцент кафедри геоінформатики

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Олександр МЕНЬШОВ, 2022 рік

КИЇВ – 2022

Розробник:

Меньшов Олександр Ігоревич, *доктор геологічних наук, старший дослідник, доцент кафедри геоінформатики*

Зав. кафедри геоінформатики

(підпис) (Віталій ЗАЦЕРКОВНИЙ)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «26» 08 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією **ННІ «Інститут геології»**

Протокол № 1 від «26» 08 2022 року

Голова науково-методичної комісії **Всеволод ДЕМИДОВ**

Мета викладання дисципліни:

Надання студентам поглиблених знань щодо найважливіших проблем землекористування в Україні, механізмів регулювання землекористування, історичного розвитку планування землекористування, концептуальних положень теорії планування землекористування, оцінки землекористування, екологічних аспектів планування землекористування, планування сталого землекористування, методологічних основ раціонального управління земельними ресурсами.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

З метою кращого освоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку володіти знаннями та навичками з дисциплін «Основи землеустрою», «Управління земельними ресурсами», «ГІС в управлінні проектами».

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- отримання поглиблених теоретичних знань із раціонального використання земельних ресурсів;
- набуття поглиблених практичних навичок щодо раціонального планування і управління земельними ресурсами;
- визначення методології раціонального використання земельних ресурсів на основі геоінформаційних технологій;
- вивчення поглиблених функцій та методів раціонального використання земельних ресурсів в Україні та світі;
- аналіз екологічних аспектів раціонального планування землекористування.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Відбувається поглиблене вивчення землеустрою в Україні із врахуванням основ сталого розвитку та раціонального підходу до використання земельних ресурсів. Раціональне землекористування означає максимальне залучення до господарського обігу всіх земель та їх ефективне використання за основним цільовим призначенням, створення найсприятливіших умов для високої продуктивності сільськогосподарських угідь і одержання максимальної кількості продукції на одиницю площі при найменших затратах праці та коштів. При цьому важливо забезпечити охорону земельних угідь. Розглядаються методологічні основи раціонального землекористування на державному та місцевому рівнях, закордонний досвід, екологічні, економічні та правничі аспекти.

Завдання:

- отримання поглиблених знань із раціонального використання земельних ресурсів;
- набуття практичних навичок щодо планування і раціонального використання земельних ресурсів;
- визначення сучасних підходів і методів раціонального використання земельних ресурсів на основі геоінформаційних технологій;
- вивчення методологічних основ раціонального використання земельних ресурсів;
- з'ясування сучасних процесів в Україні та світі щодо раціонального використання земельних ресурсів.
- набуття актуальних практичних навичок з проведення аналізу, інтерпретації та візуалізації в сучасному раціональному використанні земельних ресурсів.

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/Методи викладання і навчання	Форма/Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	2	3	4	5
1.1	Поглиблений аналіз методів і методології раціонального використання земельних ресурсів	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
1.2	Системно-методологічні аспекти моделювання раціонального використання земельних ресурсів	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.3	Основні процеси та динаміку сучасних змін раціонального землекористування	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
1.4	Основні тенденції на сучасному ринку землекористування в Україні та світі	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
1.5	Сучасні методи геоінформаційних технологій для потреб раціонального землекористування	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
1.6	Міжнародні угоди щодо глобальних змін у землекористуванні	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
2.1	Обирати джерела інформації для раціонального використання земельних ресурсів	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
2.2	Проектувати функції ГІС в раціональному використанні земельних ресурсів з урахуванням потреб замовника	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 5%
2.3	Формувати команду виконавців щодо раціонального використання земельних ресурсів залежно від їх компетентностей та схильностей до комунікації її учасників	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
2.4	Проводити та впроваджувати інноваційні розробки щодо раціонального використання земельних ресурсів	лекція, практичне заняття	Письмова робота	до 10%
3.1	Розуміти та усвідомлювати роль особистості під час раціонального використання земельних ресурсів	самостійне навчання	---/--	до 5%
3.2	Розуміти роль комунікації учасників під час раціонального використання земельних ресурсів	самостійне навчання	---/--	до 5%
4.1	Розуміння персональної відповідальності за особисте рішення частини спільної задачі	самостійне навчання	---/--	до 5%

Схема формування оцінки:**Форми оцінювання студентів****1. Семестрове оцінювання:**

- 1) Контрольна робота 1 «Земельні ресурси та вплив на них природних і антропогенних чинників» – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Контрольна робота 2 «Рушійні сили, типологія і регіоналізація раціонального землекористування» – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 3) Контрольна робота 3 «Актуальні проблеми раціонального використання земельних ресурсів» – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 4) Оцінка за роботу на лекційних та практичних заняттях – 30 балів (рубіжна оцінка 24 балів)

2. Підсумкове оцінювання: Підсумкове оцінювання проводиться у формі екзамену в письмовій та усній формах. Максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24 балів. Студент не допускається до підсумкового оцінювання якщо під час семестру набрав менше ніж 36 балів.

3. Загальна оцінка: Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру та кількості балів, отриманих на іспиті.

	Семестрова кількість балів	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Організація оцінювання: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання 3 практичних робіт (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби) та проведення 3 письмових модульних контрольних робіт. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмового іспиту.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Структура курсу: лекційні та практичні заняття, самостійна робота.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
<i>Розділ 1 Загальні положення та повноваження у сфері землеустрою</i>				
1	Тема 1 Вступ, історія розвитку та основні принципи раціонального землекористування	4		18
2	Тема 2. Земельні ресурси та вплив на них природних і антропогенних чинників	2	6	12
	<i>Контрольна робота 1</i>	2		
<i>Розділ 2 Організація, регулювання та проведення землеустрою на різних рівнях</i>				
3	Тема 3. Суть і форми землекористування	4	4	24
4	Тема 4. Рушійні сили, типологія і регіоналізація раціонального землекористування	4	6	26
	<i>Контрольна робота 2</i>	2		
<i>Розділ 2 Організація, регулювання та проведення землеустрою на різних рівнях</i>				
5	Тема 5. Актуальні проблеми раціонального використання земельних ресурсів	4	4	20
6	Тема 6. Актуальні проблеми раціонального використання земельних ресурсів	2	4	22
7	Тема 7. Екологічні аспекти планування раціонального землекористування	2	4	
	<i>Контрольна робота 3</i>	2		
	ВСЬОГО	28	28	122

Загальний обсяг 180 год., в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Практичні заняття – 28 год.

Консультації - 2 год.

Самостійна робота - 122 год.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Дмитрик П.М. Технології раціонального землекористування. Курс лекцій. – Івано-Франківськ, 2017. - 103 с.
2. Малоокий, В. А. (2021). Становлення та розвиток системи управління земельними ресурсами територіальних громад в Україні. *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю, 25(04).*
3. Третяк, А. М., Третяк, В. М., Курильців, Р. М., Прядка, Т. М., & Третяк, Н. А. (2021). Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціалізації, практики.
4. Шарий, І. А., Тимошевський, В. В., Міщенко, Р. А., & Юрко, І. А. (2019). Управління земельними ресурсами.
5. Мошинський В. С., Бухальська Т. В. Управління земельними ресурсами. – 2010.

Додаткові:

1. Long, H. (2022). Theorizing land use transitions: A human geography perspective. *Habitat International*, 128, 102669.
2. Allan, A., Soltani, A., Abdi, M. H., & Zarei, M. (2022). Driving forces behind land use and land cover change: A systematic and bibliometric review. *Land*, 11(8), 1222.
3. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами // Вінниця «Нова книга», 2006.
4. Кривов В.М., Тихенко Р.В., Гетманьчик І.П. Основи землевпорядкування // Київ «Урожай», 2009.
5. Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011, №3613-VI.
6. Стандарт Держкомзему СОУ ДКЗР 0032632-0 12:2009 «Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів» 11 листопада 2009.